

Oslo 12.06.2020

Til: Utvalget for Statens Kunstnerstipend
v/ Trude Gommæs Ugelstad

Norske Dansekunstners innspill til Statens kunstnerstipend i forbindelse med ekstraordinære stipendmidler

Norske Dansekunstnere organiserer om lag 950 dansekunstnere, og er et nasjonalt fag- og kunstnerforbund for dansere, koreografer og pedagoger. Våre medlemmer har et profesjonelt virke av sammensatt karakter og med bred individuell egenart innenfor scenekunstheltet. Vi er en del av det frie feltet som i dag er prosjektorientert. Vi er de som utøver, vi som skaper og vi som underviser dansekunst og i disse dager treffes vi hardt. Fraværet av trygge og forutsigbare arbeidsvilkår gjør oss sårbare, og vi ser at de fleste av våre medlemmer ikke treffes tilstrekkelig godt av de tiltak og kompensasjonsordninger som er lagt på bordet av regjering og storting så langt. Derfor er det svært gledelig, men desto viktigere at kulturministeren 29.mai 2020 annonserte at det ville bevilges totalt 100 millioner til stipender for kunstnere. Norske Dansekunstnere takker for denne ekstra bevilgningen, som et samlet kunstfelt har stilt seg bak som et essensielt tiltak for utsatte kunstnere.

Vi ønsker i forbindelse med de ekstra stipendmidlene å spille inn vårt syn, utfordringer og bekymringer knyttet til utdeling av stipendene.

- Regjeringen foreslår å iverksette to tiltak for å bidra til å opprettholde aktivitet og motvirke langtidsledighet blant kunstnere. Tiltakene er rettet mot både utøvende og skapende kunstnere. – Fra utkast til proposisjon.

Det fremheves at tiltakene skal bidra til å opprettholde aktivitet og motvirke langtidsledighet blant kunstnere. Det er derimot i tiltaket til Fond For Utøvende Kunstnere (heretter FFUK) beskrevet at ordningen skal kompensere for bortfall av inntekt, og at tiltaket rettes mot utøvende kunstnere som er i en fremføringsfase under smitteverntiltak i 2020. Dette står i sterk kontrast til midlene Statens Kunstnerstipend (heretter SKS) er bedt om å forvalte, som skal bidra til å opprettholde kontinuitet i kunstnerisk produksjon. Norske Dansekunstnere mener at det er så stor forskjell i innretningen på disse to tiltakene at de ikke kan sees i sammenheng, og at det derfor er unaturlig at SKS bes om å prioritere de skapende kunstnerne. Vi vil derfor argumentere for at FFUK skal forvalte en kompensasjonsordning for bortfall av inntekt for utøvende kunstnere, mens SKS skal forvalte en stipendordning som bidrar til at både skapende og utøvende kunstnere kan gjenoppta sitt kunstneriske virke. Disse to ordningene bør som vi ser det derfor ikke settes opp mot hverandre eller ses som gjensidig utelukkende,

eller gjeldene for kun en kunstnergruppe (skapende eller utøvende) da dette kan føre til en reduksjon av stipender for utøvende kunstnere hos SKS.

- Ordningen vil gjelde for alle kunstnergrupper, men er spesielt rettet mot skapende kunstnere (visuelle kunstnere, forfattere, billedkunstnere, komponister, dramaturger m.m.). – fra utkast til proposisjon.

Norske Dansekunstnere påpeker at også koreografer må regnes som skapende kunstnere, og ber om at disse inkluderes. Vi vil også gjøre oppmerksom på at dansekunstheltet av i dag ikke jobber etter en mer tradisjonell, og gammeldags tanke om at man enten er koreograf (skaper) eller danser (utøver). Vi har sendt et innspill der vi ber Kulturdepartement, Familie- og kulturkomité og Storting om å endre dette forbeholdet, slik at både skapende og utøvende kunstnere kan motta stipender under SKS, som skal bidra til å opprettholde aktivitet og motvirke langtidsledighet blant kunstnere. Som et minimum må koreografer inkluderes i proposisjonen, om ikke de utøvende kunstnerne blir inkludert. Dette til orientering til utvalget for SKS.

Kvotefordeling – Forslaget om fordeling mellom FFUK og SKS, skaper uro internt i kunstfeltet, og fører til at den nåværende kvotefordeling, som i utgangspunktet fungerer rimelig solidarisk mellom kunstnergruppene, muligens må justeres på, sett i lys av de føringer utvalget for Statens kunstnerstipend har fått. Forvaltningen av de nye stipendene er allerede under sterkt tidspress, og utvalget settes i en unødvendig vanskelig situasjon, om den nå skal måtte vurdere nye kvotefordelinger, som prioriterer de skapende kunstnerne.

Når det gjelder føringene utvalget i SKS har mottatt, hvor de bes prioritere de skapende kunstnerne, må Norske Dansekunstnere be om at kvotefordelingen til dansekunstnere opprettholdes som den er. Dansekunstnere av i dag jobber i stor grad i et vekselvirke mellom skapende og utøvende. Den tradisjonelle definisjonen danser og koreograf er ikke lenger treffende for vårt kunstfelt. Dansekunstnere av 2020, skaper og utøver i egne og andres prosjekter. De er ansvarlig for et prosjekt, mens de er medansvarlige for et annet, og gjennom store deler av sitt virke balanserer dansekunstnere på en hårfin linje mellom to kunstformer. Å definere en dansekunstner som enten utøvende eller skapende kunstner er ikke lenger representativt for hvordan man forstår profesjonen. Vi mener derfor at det er naturlig at utvalget i SKS ikke kutter i antall stipender som stipendkomiteen kan tildele dansekunstnere, men opprettholder den på lik linje med den nåværende kvotefordelingen.

Vi ønsker også å påpeke at de restriksjoner som per i dag foreligger, treffer dansekunsten spesielt hardt. Kunstnerisk aktivitet kan i stor grad kun gjennomføres i mindre konstallasjoner og uten fysisk kontakt, hvilket naturlig nok fører til at flere dansekunstnere må være skapende og utøvende i egne produksjoner i tiden fremover. Dansekunst produseres i det frie feltet, utenfor de store institusjonene. Allerede produserte forestillinger må tilpasses smitteverntiltak, og i et felt med svært dårlig økonomi, vil kanskje ikke dette være økonomisk mulig å gjøre. Mange forestillinger vil derfor ikke kunne turnere høsten 2020, og kanskje heller ikke våren 2021. Under de rådende omstendigheter er dansekunsten derfor avhengig av at det kan skapes ny kunst, altså kunst som er tilpasset og svarer på myndighetenes restriksjoner. Siden dansekunsten produseres utenfor institusjonene, og derfor ikke har et sikkerhetsnett og støtte- og virkemiddelapparat rundt seg, som ivaretar en trygg produksjon av scenekunst, slik som f.eks teaterfeltet har gjennom sine teaterhus, er våre kunstnere avhengig av friske midler. Stipendene vil derfor være et svært treffende og viktig incentiv for at enkeltkunstnere kan gjenoppta sin kunstneriske aktivitet.

kontakt@norskedansekunstnere.no

+47 21 02 71 80

Welhavens gt. 1, 0166 Oslo

www.norskedansekunstnere.no

Norske Dansekunstnere har siden 2013 ikke fått noen økning i antall hjemler til dansekunstnere. Kunstformen har dog økt i omfang, og mange flere dansekunstnere har kommet til. Flere dansekunstnere står lengre i sine kunstnerskap, og profesjonen har derfor flere aktive dansekunstnere enn i 2013. Norske Dansekunstnere er bekymret for at vår profesjon gjennom kompensasjonsordningen hos FFUK, og de ekstraordinære stipendene hos SKS kan falle mellom to forvaltningsorganer. Vi er ikke bare utøvende eller skapende kunstnere. Som det legges opp til i dag vil de utøvende kun få kompensert for tapt inntekt, men de vil ikke kunne bidra til økt aktivitet og etterspørsel av kunst, som er formålet med ordningen slik vi ser det. Vår kunstform er derfor avhengig av at både de skapende, utøvende og de som opererer i et grenseland mellom disse to definisjonene ivaretas via stipendene SKS skal forvalte. Vi er begge deler, og derfor er det svært viktig at stipendkomiteen for dansekunstnere beholder sin kvote stipender. Får vi et kutt i antall stipender, fordi man skal skille mellom utøvende og skapende kan potensielt dansekunstnere, og andre profesjoner som operer på samme måte (skuespillere, musikere), bli svært hardt rammet.

Stipender, komiteer, søknadsskjema, behandling og tildeling – Norske Dansekunstnere stiller seg bak at dette er ekstraordinære stipender, som må behandles og utdeles under andre kriterier enn det SKS normalt har som praksis. Vi stiller oss bak at det settes et fast beløp per stipend, og er enige i at 100 000,- per stipend er et godt og solidarisk beløp. Forbundet mener at mottakere av arbeidsstipend ikke kan søke denne ordningen. Mottakere av diversestipend og andre sosiale ordninger (SKUDA f.eks) skal derimot kunne søke. Vi er åpne for en reduksjon av antall personer i stipendkomiteen, men kan ikke stille oss bak at stipendkomiteer fra forskjellige kunstnergrupper settes sammen. Dette mener vi ikke vil ivareta kvalitetssikring av søknadene, og mest sannsynlig føre til et merarbeid for komiteene. Norske Dansekunstnere stiller seg bak at det utarbeides forenklede søknadssystemer, men at det må komme svært tydelig frem hvilke kriterier som skal gjelde for å søke. Vi anser det som en nødvendighet at alle prosesser må gå raskere enn normalt, og at det legges opp til en grundig gjennomgang av hvilke kriterier som skal vektlegges ved tildeling. Vi anser det også som helt essensielt at utvidede og reviderte habilitetsregler gjennomgås, om komiteene reduseres. Det må også komme tydelig frem for alle søkere hvilke endringer man legger opp til, og hvorfor, slik at det blir tydelig hvordan behandling og tildeling skal gjennomføres. Dette er en krisesituasjon, og tidshorizonten er svært kort, men kvalitet og åpenhet i alle ledd må likevel være sterkt prioritert.

Eva Grainger,
Fungerende forbundsleder
Norske Dansekunstnere

kontakt@norskedansekunstnere.no

+47 21 02 71 80

Welhavens gt. 1, 0166 Oslo

www.norskedansekunstnere.no

